

1. Velg skifer, format og beregn mengde
2. Klargjør underlaget
3. Tilpass og kapp skiferflisene
4. Planlegg plasseringen av skiferflisene
5. Liming
6. Impregnering før fuging
7. Fuging
8. Akrylering og silikonering

DU TRENGER:

[Skiferflis Lys Oppdal eller Offerdal →](#)

- Tommestokk
- Sandpapir korning 120
- Støvsuger
- Vannsag
- Laser og/eller vater
- Murskje
- Glattsparkel og tannsparkel
- 10 eller 12 mm fliskryss samt kiler
- Vaskebøtte og svamp
- Skiferlim
- Drillvisp
- Maskeringstape
- Impregnering (Akemi Antiflekk)
- Fugemasse for naturstein
- Fugebrett
- Vaskesett (washboy)
- Akrylmasse
- Fugepistol og fugeglatter
- Zalovann
- M-silikon

En litt kjedelig vegg eller brannmur kan fremheves og bli et dekorativt midtpunkt i rommet. Det trenger ikke å være store overflater som skal til for å gi rommet et flott estetisk løft.

I denne veiledningen viser vi steg for steg hvordan du limer skiferflis på en vegg. Vi bruker en liten romdeler som eksempel. Denne kles med skiferflis på alle fire sider og avsluttes med hjørnelister.

1. Velg skifer, format og beregn mengde

Det første du gjør når du skal lime skiferflis på en vegg, er å velge ønsket skifertype og format og beregne hvor mye skifer du trenger.

Lys Oppdalskifer har for eksempel varme, lyse fargesjatteringer, mens Offerdalsskifer har mørkere gråtoner og en bølgende overflate. Dette er to skifertyper som gir helt ulike uttrykk.

Du kan også velge mellom ulike overflater, som naturoverflate, antikkbørstet eller silkebørstet.

Bestem deretter format. De mest brukte standardbreddene er 20, 30 og 40 cm, og vanlig tykkelse ligger mellom 1 og 2 cm. Mål opp arealet som skal dekkes, og ta hensyn til ulike forutsetninger, for eksempel om du skal bruke hjørnelister, ønsket fugebredde og lignende.

I vårt eksempel er det valgt Offerdalsskifer i 40 cm bredde med naturoverflate. Skiferen skal gå som hele elementer opp veggen på alle fire sider, lagt mot en list i hvert hjørne.

Du kan enten bestille skiferen ferdig tilpasset på eksakte mål, eller bestille standardmål som du kapper til selv. Skal du tilpasse skiferen på lengde selv, bør du legge til ca. 5 prosent ekstra for å ta høyde for avkapp.

2. Klargjør underlaget

Når du har målt opp, beregnet mengde, bestilt og fått flisene levert, er det tid for å klargjøre overflaten før liming.

Puss over overflaten med pussepapir. En korning på rundt 120 er godt egnet. Underlaget skal være passende matt og fritt for fett, såpe og eventuelle løse partikler.

Dersom overflaten er malt, slik som i vårt eksempel, er det ikke nødvendig å påføre primer. Har du en ubehandlet gipsplate eller lignende, er det en fordel å bruke primer. Følg i så fall primerprodusentens anvisninger.

Dersom du skal bruke hjørnelister, monteres disse nå. Her benyttes en type hjørnelist som limes fast til underlaget samtidig med skiferen. Listene teipes opp slik at de enkelt kan justeres underveis i limingen.

3. Tilpass og kapp skiferflisene

Når underlaget er klargjort, er det klart for å tilpasse skiferen på lengde.

På en vegg der skiferen skal tilpasses svært presist til eksakte lengder, bør du bruke egnet verktøy. Her benyttes en mobil vannsag. Slike sager kan leies hos utleiefirmaer og kan også lånes hos enkelte av våre forhandlere ved kjøp av skifer. Bruk et sagblad beregnet for å kutte flis. Her brukes et

diamantblad med helbane, som er egnet for fine og presise kutt. Mål opp lengden på veggen og merk av på hver side av skiferflisen der den skal kappes. På en mørk og litt ruglete naturoverflate kan merkingen være vanskelig å se. Et tips er å sette på en bit teip og overføre merkingen til denne. Et annet alternativ er å ripe merkingen direkte i skiferen med en tapetkniv.

Bruk verneutstyr som vernebriller og hørselvern.

Legg flisen på plass i vannsagen og juster den slik at sagbladet treffer merkingen. Fest flisen i riktig posisjon og kutt. Ikke press for å øke farten på sagen. Den skal jobbe lett og selv bestemme hastigheten på kuttet. Presser du for hardt, kan kuttet bli flisete. Vask bort sageslam, tørk av overskuddsvann og la flisen tørke.

Tilpass gjerne skifer til hele veggen, eller til begge sider av en romdeler, samtidig. Da har du alle flisene klare før du begynner å lime.

4. Planlegg plasseringen av skiferflisene

Skifer er et naturmateriale med naturlige variasjoner og ulike sjatteringer i overflaten.

Legg derfor gjerne flisene utover før montering, og planlegg en fin miks på veggen slik at du får det uttrykket du ønsker. Du kan for eksempel sørge for en god spredning av de ulike sjatteringene.

Merk skiferflisene med blyant slik at du vet hvor hver enkelt flis skal plasseres.

5. Liming

Gjør klart for liming

Når underlaget er klargjort, skiferen er tilpasset på mål og du har planlagt plasseringen av flisene, er det klart for liming. Har du tilgang til laser og vinkel, er dette nyttige hjelpemidler når du skal planlegge plasseringen av den første flisen.

Eventuelle skjevheter i veggen kan utjevnes ved hjelp av limtykkelsen og plasseringen av hjørnelistene.

Dersom du limer skiferflis over et parkettgulv, er det lurt å legge ned en ekspansjonslist eller lignende. Dette hindrer at parketten blir limt fast. Et parkettgulv er flytende og skal ha mulighet for små bevegelser.

Gjør klart utstyret du trenger. I tillegg til et egnet skiferlim trenger du:

- murskje
- glattsparkel
- tannsparkel
- 10 eller 12 mm fliskryss
- kiler
- vaskebøtte og svamp

Ved liming på gipsvegg anbefales et høyelastisk lim for glatte overflater for å sikre god heft.

Bland limet

Bland limet etter produsentens anvisninger. Fyll vann i en bøtte og tilsett lim. Bruk en drillvisp, eller bland for hånd med for eksempel en murskje, og rør godt.

Kontroller konsistensen underveis og juster med mer vann eller lim ved behov. Limet skal ha en konsistens som gjør at det henger igjen på murskjeen.

La limet stå i 2–3 minutter før du rører det opp igjen.

Du kan gjerne teste at limet er egnet for det glatte underlaget. Press lim mot veggen og trekk redskapet av igjen. Limet skal sitte godt og dekke underlaget slik at du ikke ser veggen gjennom.

Dobbeltlim skiferflisene

Når limet er klart, kan den første raden limes.

Skiferen skal dobbeltlimes. Det betyr at du påfører lim både på underlaget og på baksiden av skiferflisen for å sikre 100 prosent limdekning.

Pass på at baksiden av skiferen er helt fri for støv. Tørk av med en støvklut eller bruk en støvsuger.

Påfør lim på veggen med murskje og glattsparkel. Påfør deretter lim på baksiden av skiferflisen med glattsparkel, etterfulgt av mer lim med en 10 eller 12 mm tannsparkel. Sørg for god limdekning helt ut i kantene.

Sett skiferen på plass på veggen. Press den inn og beveg flisen litt slik at du får en kompakt forbindelse mellom skiferen og underlaget.

Sett inn kiler mot gulvet og juster slik at den første flisen står riktig, gjerne ved hjelp av laser. Kontroller også med vater.

Tørk av eventuelt limsøl fortløpende. Det sparer deg for mye arbeid senere.

Gjenta prosessen med neste flis. Her bruker vi en fugeavstand på ca. 2 mm. Bruk gjerne fliskryss, snor eller andre avstandsmarkører som flisen kan skyves mot. Sett fliskryss i

fugen før du presser skiferen på plass.

Vask bort limsøl med svamp og kontroller med et langt vater over begge flisene.

Et godt tips er å røre opp limet i bøtten med jevne mellomrom. Dette er spesielt viktig dersom du arbeider i et varmt rom. Limet kan raskt danne en hinne på toppen. Ved å røre det opp jevnlig holder du det smidig og forlenger brukstiden.

Vask og la limet herde

Når alle flisene er limt, fjerner du fliskryssene og vasker bort alle limrester med varmt vann.

Det er viktig å gjøre denne grundige vaskingen så raskt som mulig etter liming, mens limet fortsatt er enkelt å fjerne.

La deretter alt herde i minimum ett døgn. Det finnes også hurtigherdende limtyper. Følg alltid bruksanvisningen fra den aktuelle limleverandøren.

6. Impregnering før fuging

Et godt tips er å impregnere skiferflisene før fuging. Det bidrar til å unngå fugeslør og flekker, fordi fugesøl ikke fester seg like lett og blir enklere å vaske bort.

Masker eventuelle hjørnelister og annet rundt skiferen som ikke skal impregneres.

Vi anbefaler Akemi sin usynlige impregnering Antiflekk.

I tillegg trenger du en svamp og gjerne hansker.

Rist flasken godt. Ha litt impregnering på svampen og begynn alltid øverst på veggen. Arbeid deg deretter nedover.

Skifer med naturoverflate har en del struktur. Påfør derfor gjerne impregneringen med sirkelbevegelser for å sikre full dekning.

7. Fuging

Når skiferen er på plass, limet har herdet og flisene er impregnert, er det tid for fuging.

Ved valg av fugemasse er det viktig å ta hensyn til fugebredden. Jo smalere fuger, desto finere fugemasse kreves for å få en kompakt fylling. I dette tilfellet har vi smale fuger og bruker derfor en fin flisfug.

Fugemasse finnes i mange fargenyanser, og fargevalget har stor innvirkning på det visuelle uttrykket.

Ønsker du å fremheve selve skiferen og få et mest mulig enhetlig og rolig uttrykk, bør du velge en farge som ligger så nær skiferens egen farge som mulig. Da blir fugene mindre synlige.

Ønsker du derimot å fremheve mønsteret, velger du en fugefarge som skiller seg fra skiferen.

Her ønsker vi å fremheve skiferen og få veggen til å fremstå mest mulig massiv. Derfor er det valgt en antrasittgrå fugemasse som ligger tett opp mot fargen på skiferen.

Gjør klart en murskje, et fugebrett som passer til fugebredden, en bøtte med vann til blanding av fugemasse og vaskevann med svamp.

Her bruker vi en såkalt «washboy», et vaskesett som gjør det enklere å vaske effektivt.

Det er viktig å vaske fugene raskt og effektivt etter fugging, før fugesøl rekker å feste seg. Impregneringen som ble påført på forhånd, bidrar også til å redusere risikoen for fugeslør. Siden tiden er viktig, bør du ikke fuge for store områder før du vasker. Arbeid i etapper, og bland derfor heller ikke for mye fugemasse om gangen.

Påfør fugemassen og vask

Hell fugemasse i en bøtte med vann og bland med murskje.

Ønsket konsistens avhenger av fugebredden. Har du smale fuger, som de 2 mm brede fugene vi har her, må fugemassen være litt løsere enn ved brede fuger. Dette sikrer at fugene blir fylt helt med fugemasse.

Begynn øverst på veggen og arbeid deg nedover. Press fugemassen godt inn slik at fugene blir fullstendig fylt.

Så snart du har fuget et forholdsvis lite område, begynner du å vaske. Vri vannet godt ut av svampen. Den skal ikke være dryppende.

Før svampen lett over skiferen. Ikke legg for mye press på svampen, da risikerer du å vaske fugemasse ut av fugene.

Stryk lett og diagonalt over én gang. Det er viktig at du ikke fører den samme siden av svampen over skiferen flere ganger, da risikerer du bare å gni fugemassen utover. Skyll svampen og fortsett.

Når du har vasket hele området, gjør du en grundig kontroll til slutt for å fjerne eventuelle rester. Ta gjerne en tredje vaskerunde for å være sikker på at det ikke ligger igjen fugeslør på skiferen eller hjørnelistene.

8. Akrylering og silikonering

Akrylering mot tak

Når fugingen er gjennomført, gjenstår siste finish: akrylering, silikonering og eventuelt en siste impregnering slik at også fugene blir impregnert.

I overgangen mellom skifer og tak legges en overmalbar akrylmasse.

I tillegg til akrylmasse trenger du en fugepistol, en fugeglatter og en pappbit.

For å sikre god heft er det viktig at området er rengjort og fritt for fett og støv. Dra gjerne over kanten på skiferen med litt papir fuktet med aceton, og gå deretter over med støvsugeren.

Masker skiferen.

Pump noen ganger med fugepistolen og påfør en tynn stripe akryl i overgangen mellom skifer og tak.

Press fugeglatteren godt inn i hjørnet og dra den mot deg. Dra overskuddet av på pappbiten. Glatt gjerne over med en fuktig finger til slutt.

Fjern maskeringsteipen og la akrylmassen tørke.

NB: Hvit akryl kan gulne litt over tid. Siden den er overmalbar, kan den friskes opp med et strøk maling ved behov.

Silikonering mot gulv

Nederst på veggen, i overgangen mellom skifer og gulv, legges en bevegesfuge med silikonmasse beregnet for naturstein.

Vær oppmerksom på at vanlig silikon kan gi mørke skjolder på naturstein. En egnet natursteinsilikon forårsaker ikke denne typen randsonemisfarging og er derfor spesielt egnet til blant annet skifer.

Her bruker vi silikon med samme farge som fugemassen, altså antrasittgrå.

Du trenger egnet silikonmasse, fugepistol, fugeglatter, en pappbit og en sprayflaske med Zalovann. Det er også fint å ha tørkepapir tilgjengelig og godt arbeidslys, siden dette er presisjonsarbeid.

Også her må området være rengjort og fritt for fett og støv for å sikre god heft. Dra gjerne over kantene på skiferen med papir

fuktet med aceton og støvsug området.

Pump fugepistolen 2–3 ganger og påfør en tynn stripe silikon i overgangen mellom skiferflis og gulv.

Spray på litt Zalovann før du bruker fugeglatteren til å dra bort overskuddet. Tørk overskuddet av på pappbiten.

Tørketid og eventuell sluttimpregnering

Avhengig av hvor mye lim som er brukt ved montering av skiferen, kan veggen trenge tørketid fra noen dager til flere uker.

Siden skiferen ble impregnert før fugging, lar vi først veggen stå slik at den kan tørke gjennom fugene.

Når alt er fullstendig tørt, etter ca. 5–10 dager, kan du vurdere å impregnere hele veggen, inkludert fugene.

Vi har en egen film om impregnering av skifer, der vi viser hele prosessen steg for steg.